

Velfærd, Dagtilbud

Rådhusbuen 1
Postboks 100
4000 Roskilde

Tlf.: 46 31 30 00

kommunen@roskilde.dk
sikkerpost@roskilde.dk
www.roskilde.dk

19. november 2013

Sagsnr. 67514
Brevid. 1797138

Ref. GJR

Dir. tlf. 46 31 40 69
gjertrudr@roskilde.dk

Pædagogisk tilsyn

1. Loven og tilsynet

Ifølge Dagtilbudsloven¹ skal Kommunalbestyrelsen føre tilsyn med indholdet i dagtilbud, og den måde opgaverne udføres på. Tilsynet indgår som en del af kommunalbestyrelsens overordnede ansvar for kvalitetsudvikling inden for dagtilbudslovens rammer.

Kommunalbestyrelsen har ansvar for at:

- Dagtilbuddet styrker børns trivsel, udvikling og læring
- Dagtilbuddet varetager opgaverne på faglig og økonomisk forsvarlig måde
- Forebygge og gribe ind så eventuelle problemer ikke udvikler sig
- Borgerne får den service, som de har ret til efter loven og efter de beslutninger og retningslinjer, som kommunalbestyrelsen har fastsat

Tilsynet omfatter følgende:

- Områdeinstitutioner, selvejende institutioner og private-/puljeinstitutioner for børn i alderen 0-6 år

Tilsynet tager udgangspunkt i "Lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, Dagtilbudslovens § 5: *"Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet af tilbuddene efter denne lov, og den måde, hvorpå opgaverne udføres, herunder om de mål og rammer, der er fastsat efter § 3, efterleves.*

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre rammerne for tilsynet"

¹ Lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge. LOV nr. 501 af 06/06/2007

Åbningstider

Mandag-torsdag	10-15
Fredag	10-14

Telefontider

Mandag-onsdag	08-15
Torsdag	10-17
Fredag	08-14

Tilsynet indeholder bl.a. følgende fokusområder:

- At dagtilbuddet medvirker til udmøntning af den sammenhængende børnepolitik, med vægt på tidlig indsats, herunder særlig støtte til børn
- Dagtilbuddenes arbejde med den pædagogiske udviklingsplan, herunder den pædagogiske læreplan og dagtilbuddets børne- og læringsmiljø
- Dagtilbuddenes arbejde med sprogstimulering af to-sprogede småbørn
- Kommunens dagtilbudspolitik som indeholder konkrete målsætningsområder

2. Det pædagogiske tilsyn generelt

Den pædagogiske del af kommunens tilsyn udføres primært af de pædagogiske konsulenter i Dagtilbud, direktørområdet Velfærd. De generelle tilsynsbestemmelser fastslår, at tilsynet skal omfatte både den indholdsmæssige del af dagtilbuddets arbejde, og den måde hvorpå dagtilbuddet løser sine opgaver. Dermed indeholder det pædagogiske tilsyn både en pædagogisk udviklingsopgave, en kontrolopgave samt en dokumentationsopgave.

Tilsynet forudsætter en løbende dialog mellem dagtilbuddets ledelse, personale, forældrebestyrelse og direktørområdet Velfærd om mål, indhold og metoder i dagtilbuddets arbejde. Eksempler på denne dialog kan være drøftelse og sparring med dagtilbuddets ledelse, oplæg på personalemøder og procesledelse med personalegrupper.

2.1. Tilsyn og udvikling

Her er tilsynets formål at støtte den pædagogiske udvikling i dagtilbuddet, herunder en synliggørelse af det pædagogiske arbejde. Tilsynsbesøget skal bygge på og understøtte en åben dialog. Det er konsulentens opgave, at anerkende og udfordre dagtilbuddets refleksioner over børnenes muligheder for trivsel, læring og udvikling i dagtilbuddet.

2.2. Tilsyn og kontrol

Tilsynet skal vurdere, hvorvidt og hvordan udmeldte rammer for dagtilbuddene indfries og overholdes, herunder at dagtilbuddene lever

op til formålet i § 1 i Dagtilbudsloven² samt at kommunens politiske mål efterleves.

Side3/6

Et eksempel på hvordan det pædagogiske tilsyn kan udføre kontrol gennem dialog:

Roskilde Kommune har vedtaget et særligt indsatsområde, som dagtilbuddene skal have fokus på: "*Kost og motion*".

Kontrolopgaven i tilsynet vil indeholde en dialog om, hvordan dagtilbuddet har arbejdet med fokusområdet, og hvad dette arbejde har betydet for børnenes trivsel, læring og udvikling. Den pædagogiske konsulent vil stille spørgsmål som:

- Hvilke pædagogiske overvejelser har dagtilbuddet gjort i forbindelse med temaet *kost og motion*?
- Har dagtilbuddet formuleret interne mål og initiativer vedrørende kost og motion?
- Hvilken kost og motionsrelaterede udfordringer møder børnene i dagtilbuddets miljø henholdsvis inden døre og udendørs?

Det vil sige, at kontrol i forbindelse med pædagogisk tilsyn udover at afdække **hvorvidt** det enkelte dagtilbud arbejder med indsatsområdet også handler om **hvordan** dagtilbuddet arbejder med indsatsområdet. Herunder også en dialog om hvad indsatserne betyder for børnene, således at kommunalbestyrelsen og direktørområdet Velfærd får viden om udbyttet af indsatsområdet.

Tilsynet omfatter også dagtilbuddets pædagogiske arbejde i forhold til børn med særlige behov.

De pædagogiske konsulenter fører tilsyn med at dagtilbuddenes mål, opgaver og praksis harmonerer med kommunens sammenhængende børnepolitik og dagtilbuddets pædagogiske udviklingsplan.

Tilsynet omfatter ligeledes dagtilbuddets koordinerede samarbejde mellem almen- og specialområdet.

---

² Se §1 i vedlagt bilag

3. Forskellige grader af pædagogisk tilsyn

Side4/6

Det pædagogiske tilsyn har to former:

Der skelnes mellem:

1. Det generelle pædagogiske tilsyn
2. Det skærpede tilsyn

3.1. Det generelle pædagogiske tilsyn

Områdeinstitutioner:

Det generelle tilsyn består af en uformel løbende kontakt mellem dagtilbuddet og direktørområdet Velfærd, et årligt tilsynsbesøg i områdeinstitutionens afdelinger og et årligt tilsynsmøde med områdets ledelsesteam.

Selvejende institutioner:

Udover den løbende kontakt mellem dagtilbuddet og direktørområdet Velfærd består tilsynet af et årligt tilsynsbesøg inklusiv tilsynsmøde med institutionens leder og evt. repræsentant(er) fra bestyrelsen.

Puljeinstitutioner:

Her består tilsynet af et årligt tilsynsbesøg og en opfølgning afpasset den enkelte institution.

Tilsynsbesøg

Tilsynsbesøgets formål er, at få kendskab til, om tilbuddet styrker børnenes trivsel, udvikling og læring gennem et aktuelt hverdagsbillede af dagtilbuddet. Endvidere at direktørområdet Velfærd kan opsamle viden og tendenser til brug for fortsat udvikling af den pædagogiske praksis.

Konkret indebærer et tilsynsbesøg i dagtilbuddet, at den pædagogiske konsulent opholder sig i dagtilbuddet i et antal timer. Besøget er anmeldt, og dets varighed kan variere efter dagtilbuddets størrelse og de konkrete hændelser under besøget. En vejledende tidsramme er ca. 3 timer.

Den pædagogiske konsulent disponerer tiden. Konsulenten kan vælge, at følge en bestemt børnegruppe og medarbejderne, eller følge bestemte aktiviteter flere steder i dagtilbuddet.

Inden tilsynsbesøget har den pædagogiske konsulent læst dagtilbuddets pædagogiske udviklingsplan og det seneste tilsynsnotat.

I forlængelse af tilsynsbesøget drøfter ledelsen og den pædagogiske konsulent, iagttagelser, bemærkninger og dagtilbuddets videreudvikling af det pædagogiske arbejde.

Dokumentation

Efter tilsynsbesøget giver den pædagogiske konsulent en skriftlig tilbagemelding til afdelingens/dagtilbuddets ledelse

Tilsynsmøde

I det årlige tilsynsmøde deltager den pædagogiske konsulent, institutionens/områdets ledelse og evt. medarbejderrepræsentanter. I områdeinstitutionerne er områdelederen ansvarlig for, at drøfte tilbagemeldingerne fra tilsyn i afdelingerne, med områdebestyrelsen. I selvejende institutioner kan desuden repræsentanter fra bestyrelsen deltage i tilsynsmødet.

Dialogen tager afsæt i pædagogiske emner fx fra den pædagogiske udviklingsplan og punkter fra tilsynsbesøgene, som er udvalgt af henholdsvis dagtilbuddets ledelse og konsulenten.

Mødet holdes i en proaktiv, fremadrettet form.

Konsulenten er ansvarlig for, i samarbejde med dagtilbuddets ledelse, at udfærdige en dagsorden til tilsynsmødet.

3.2. Skærpet tilsyn

Dagtilbudschefen vurderer og beslutter, om der skal iværksættes skærpet tilsyn med et dagtilbud. Her er udgangspunktet oftest et eller flere problemområder, som dagtilbuddet skal arbejde med.

Den pædagogiske konsulents opgave er at afdække problemet så grundigt som muligt, for derefter at vurdere forskellige løsningsmuligheder sammen med dagtilbuddets ledelse.

Det ligger indenfor dagtilbudslederens kompetence selv at beslutte løsninger i den konkrete problemstilling.

Efter en konkret vurdering, kan pædagogisk konsulent eller ledelsen i Dagtilbud pålægge dagtilbuddet en bestemt løsning.

Skærpet tilsyn kan sættes i værk, hvis der er mistanke om svigt i dagtilbuddets drift og ledelse eller, at dagtilbuddet ikke efterlever den gældende lovgivning på området.

Skærpet tilsyn er en kombination af kontrol og udvikling og sker i en dialog med dagtilbuddet. Tilsynet kan indebære anmeldte og uanmeldte besøg i dagtilbuddet i en afgrænset periode.

Side6/6

Bilag 1

Lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven)

Kapitel 1 - Formål, anvendelsesområde, ansvar, tilsyn m.v.

Formål

§ 1. *Formålet med denne lov er at*

- 1) fremme børns og unges trivsel, udvikling og læring gennem dag-, fritids- og klubtilbud samt andre socialpædagogiske fritidstilbud,*
- 2) give familien fleksibilitet og valgmuligheder med hensyn til forskellige typer af tilbud og tilskud, så familien så vidt muligt kan tilrettelægge familie- og arbejdsliv efter familiens behov og ønsker,*
- 3) forebygge negativ social arv og eksklusion, ved at de pædagogiske tilbud er en integreret del af både kommunens samlede generelle tilbud til børn og unge og af den forebyggende og støttende indsats over for børn og unge med behov for en særlig indsats, herunder børn og unge med nedsat psykisk og fysisk funktionsevne, og*
- 4) skabe sammenhæng og kontinuitet mellem tilbuddene og gøre overgange mellem tilbuddene sammenhængende og alderssvarende udfordrende for børnene.*